

AaSs

písmena

áčůöt'

diakritická znaménka (akcenty)

akcentované znaky

0123

číslice

.,;?!:

interpunkční znaménka

&§©†*

speciální znaky

symboly

× + - = <

znaky pro matematickou sazbu

Základní sada znaků pro sazbu českého textu:

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzÁČĎĚĚÍ
ŇÓŘŠŤÚŮÝŽáčďéěíňóřšťúůýž.,;?!:---
„“ , ‘ () [] / ... * † % © ® @ & § ° × + - ± = < >
0123456789

VERZÁLKY minusky

*uppercase characters**
caps

*lowercase characters**

* Původ anglických názvů pochází z knihtisku: znamenají umístění kovových liter v horní (*upper*) nebo dolní (*lower*) části kasy (*case*).

Style: G3 Regular

A	B	C	D	E	F	G
H	I	J	K	www.suitcasetype.com/tabac/glyphs		
O	P	Q	R	S	T	U
V	W	X	Y	Z	Æ	Ŋ
Ð	ß	IJ	Œ	Ø	Ɔ	Q
Á	Ă	Â	Ä	À	Ã	Ą

ZADÁNÍ: Prohlédněte si na internetu současnou nabídku fontů a zobrazte si tabulku znaků, které font obsahuje.

Např. v **Suitcase type Foundry** zobrazíte znaky kliknutím na tlačítko **Glyphs**.

verzálková dotažnice

horní dotažnice
střední dotažnice

základní dotažnice, účaří
dolní dotažnice

akcentová dotažnice

OsnovaŘbípT

snížené verzálky mají dotažnici pod horní dotažnicí, jsou opticky vyrovnanější a jejich akcenty neční nad řádky

střední výška písma
horní dotahy: b, d, f, h, k, l, t
dolní dotahy: g, j, p, q, y
přetahy: o, p, q, s... (oblé tahy přetažené přes dotažnice)

ioXS

přetahy – korekce optického klamu

ioXS

bez přetahů – oblá písmena se opticky propadají

0123456789

Verzálkové (vysoké) číslice – mají výšku verzálek (vyskytují se nejčastěji).

číslice v písmové osnově

numerals

Minuskové (skákavé) číslice – 0, 1, 2 mají výšku minusek. Číslice 3, 4, 5, 7, 9 jsou přetažené pod účaří a číslice 6, 8 jsou přetažené k hornímu účaří.

0123456789

např. letopočet 1548 v textu

proporce

ZADÁNÍ: Prohlédněte si na internetu současnou nabídku fontů. Zaměřte se na proporce střední výšky písma oproti horním a dolním dotahům a porovnejte ji u několika fontů.

Je vzdálenost jednotlivých linií písmové osnovy vždy stejná?

Např. www.suitcasetype.com nebo www.stormtype.com

Vyrovnání mezer ve slovu

NEGATIVNÍ **NEGATIVNI**

NEGATIVNÍ **NEGATIVNI**

Prostor mezi písmeny
je třeba chápat
nejen jako vzdálenost,
ale jako plochu.
A tyto plochy musí být
mezi všemi písmeny
pocitově stejné.

← Každý znak písma je umístěn v obdélníku definované šířky.

← Tato šířka se pečlivě ladí, aby při libovolných kombinacích písmen vycházely vyrovnané prostory mezi písmeny. Někde to však nestačí.

kerning TA: -60

AT: -60

← Zejména u verzálek často vychází nepříjemné kombinace písmen (LT, LA, VA, Tv, Av). Proto jsou v písmu definované kerningové páry, kterými autor písma řeší vzdálenost konkrétních znaků.

VALTICE

bez kerningu

VALTICE

s kerningem

VALTICE

ručně vyrovnané

ručně vyrovnané různým způsobem

HALA

HALA

HALA

HALA

ZADÁNÍ: Vyzkoušejte si v počítačové hře svůj cit pro vyrovnání slov.

Literatura:

BERAN, Vladimír & kolektiv: *Aktualizovaný typografický manuál*.
Kafka design, Praha, 2005; 180 str.

BLAŽEJ, Bohuslav: *Grafická úprava tiskovin*.
Státní pedagogické nakladatelství Praha, Praha, 1990; 192 str.

BLAŽEK, Filip – KOČIČKA, Pavel: *Praktická typografie*. Druhé vydání.
Computer press, Brno, 2004; 288 str.

HLAVSA, Oldřich: *Typografická písma latinková*.
Státní nakladatelství technické literatury, Praha, 1960; 494 str.

MUZIKA, František: *Krásné písmo ve vývoji latinky I, II*.
Státní nakladatelství krásné literatury a umění, Praha, 1963; 680 + 668 str.

PECINA, Martin: *Knihy a typografie*. Druhé vydání. Host, Brno, 2012; 312 str.

SAMARA, Timothy: *Grafický design. Základní pravidla a způsoby jejich porušování*.
Slovart, Praha, 2008; 272 str.

ŠTORM, František: *Eseje o typografii*. Revolver revue, Praha, 2008; 160 str.

PECINA, Martin: *Typomil.com*. [12. listopadu 2012], <http://typomil.com/>.